SYBLS-SEM-IV

4/11/23

4L00214.

(2 Hours) **Total Marks: 60**

Instructions:

1. **Attempt all questions.**
2. **Figures to the right indicate full marks.**

Q. No. 1. Answer in two sentences **(any six):** **[2x6=12marks]**

a) Fallacy of undistributed middle in categorical syllogism
b) State the symbolic expression the Rule of Inference: Disjunctive Argument
c) Identify the Rule of Replacement and symbolize it:
'The Indian society is changing and the laws are changing to keep pace with the changes is equivalent to the laws are changing to keep pace with the changes and the Indian society is changing'
d) State the symbolic expression of Simple Destructive Dilemma.
e) 'Every member of the team played well, therefore, the Indian team played well in the match' Identify the non -formal fallacy.
f) Define sufficient condition as per scientific notion of cause.
g) Give an example of expressive use of language.
h) Identify the argument and symbolize it. 'Either you agree to the terms of contract or you may specific the condition in the contract, you have not specified the condition in the contract, so you agree to the terms of contract.'

Q.NO. 2 Write short notes **(any two):** **[6x2=12marks]**

a) Descriptive hypothesis
b) Direct and indirect verification
c) Any three impediments to reasoning
d) Respondeat Superior

Q.no 3 Answer **(any two):** **[6x2 =12 marks]**

a) Reduce directly the following moods:
a) CESARE (b) FERISON
b) Identify the non-formal fallacy and give reasons for your answer:
(i)The lawyer says to the witness, 'Beware of what you say in the court against that person, he will ensure that you are behind bars.'
(ii)If you are determined, happy and have positive mind set you can earn rupees seventy-five thousand per month.

c) Test the validity of the following categorical syllogism. Identify the Figure Give reasons:

(i)All politicians are elected by citizens and all politicians are those serve the nation, so all people who serve the nation are elected by citizens.

(ii) Some countries are open to refugees and some countries are not open to refugees. So, refugees must choose a country.

Q.no. 4. Answer Q.no.4d and any one from 4a, 4b and 4c: [2x 12=24 marks]

a) Explain the popular notion of cause with the help of an example.
b) Explain the stages of hypothetico- deductive method with illustrations.
c) Any three fallacy of Ignoratio elenchi.
d) Construct a complex constructive dilemma, rebut and refute it:
'If you help a person in need, then friends will appreciate you and if you refuse to help others in need, then friends will leave you'

मराठी भाषान्तर

२ तास 　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　गुण ६०

सूचना:

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

प्रश्न.1. खालील प्रश्नांची एक/ दोन वाक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही सहा) **[2x6=12marks]**

अ. केवल संविधानातील अव्यापत मध्यम पर दोष म्हणजे काय ?

ब. वैकल्पिक संविधानांचे चिन्हांकित रूप द्या

क.तार्किक सममूल्यक ओळखा चिन्हांकित करा.

" भारतीय समाज बदलत आहेत. काळानुसार बदल होण्यासाठी कायदेही बदलत आहेत" आणि "काळानुसार बदल होण्यासाठी कायदे बदलत आहेत आणि भारतीय समाज बदलत आहे" ही विद्याने सममूल्यक आहेत.

ड. सरळ विधातक उभयापत्तीचे चिन्हांकन करा

य. तर्कदोष ओळखा

संघातील सर्व खेळाडू उत्तम खेळले .
म्हणून सर्व संघ उत्तम खेळाला.

फ. वैज्ञानिक कारणातील पर्यापत अट म्हणजे काय ?

ग. भाषेचा व्यक्त करण्याचा उपयोग याचे उदाहरण द्या.

ह. अनुमान ओळखा चिन्हांकित करा.

एकतर आपण करारच्या अटीशी सहमत आहात किंवा करारतील अट निर्देशक करू शकतात, तुम्ही करारत अट नमूद केलेली आहे म्हणून कराराच्या अटींची सहमत आहात.

प्रश्न.2. संक्षिपत टिपा लिहा (कोणतेही दोन) **[6x2=12marks]**

अ.वर्णनात्मक सिद्धांत कल्पना

ब. प्रत्यक्ष परीक्षण आणि अप्रत्यक्ष परीक्षण

क. युक्त अनुमनातील कोणत्याही तीन बाधा

ड. Respondeat Superior

प्रश्न.3. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा: **[6x2 =12 marks]**

अ. साक्षात आकारानंतर करा

अ. CESARE 　　ब. FERISON

ब.(i) तर्कदोष ओळखा व कारणे द्या

वकील साक्षीदाराला सांगतात

"खबरदार त्या व्यक्तीच्या विरोधात कोर्टात बोलला तर, तो तुम्हाला जेलमध्ये पाठवील

(ii) जर आपण निश्चयी असाल, आनंदी व सकारात्मक विचारांचे असाल तर दर महिना 75000 रुपये मिळवाल.

क. केवल संविधानाची युक्तात व आकारात ओळखा व कारणे द्या.

(i) "सर्व राजकारणी लोक नियुक्त असतात. सर्व राजकारणी लोक सेवक असतात. म्हणून सर्व देश सेवा करणारे लोक नियुक्त नागरिक असतात.

(ii) काही देश निर्वासितांना प्रवेश देतात काही देश निर्वासितांना प्रवेश देत नाहीत. म्हणून निर्वासितांनी देश निवडावा.

प्रश्न.4. खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा 'अ' 'ब' 'क' पैकी कोणताही एक व 'ड' प्रश्न अनिवार्य आहे. **[2x 12=24 marks]**

अ) कारणाची लौकिक कल्पना उदाहरणासह स्पष्ट करा

ब) "Hypothetico - deductive method" च्या स्तरांचा उदाहरण सह स्पष्टीकरण करा

क) कोणतेही तीन अप्रस्तुला तर्कदोष उदाहरणासह स्पष्ट करा .

ड) जटील विधायक उभ्यापत्तीची रचना करा विडंबन करा. दोषाविकरण करा. जर आपण लोकांना गरजेचा वेळी मदत कराल तर लोक तुमचा स्वीकार करतील. आणि जर आपण लोकांना गरजेच्या वेळी मदत केली नाही तर मित्र तुमचा द्वेष/अधिकार करतील.

0EF5D78FC4F281805581EC5995958B9C

Paper / Subject Code: 57212 / Logic-II

15/11/2022

60:40 & 100 same

xerox

(2 Hours) [Total marks: 60]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Answer in one or two sentences (Any 6): **(2x6=12)**

a. What is the function of middle term in a categorical syllogism?
b. What is the position of the middle term in Figure IV of a categorical syllogism?
c. Give the symbolic expression of Commutative Laws.
d. Give an example of pure hypothetical syllogism.
e. Give the symbolic expression of Modus Tollens.
f. What is plurality of causes?
g. Define non-formal fallacy.
h. What is verification?
i. Give an example of fallacy of equivocation.
j. Reduce directly FESTINO.

Q. 2 Write short notes on (Any 2): **(6x 2=12)**

a. Kinds of Disjunctive argument
b. Respondeat Superior
c. The fallacy of composition and division.
d. Bob Brown

Q. 3 Answer any two of the followings (Any 2): **(6x2=12)**

a. Test the validity of the following categorical syllogism. Identify the figure. Give reasons.

1. All artifacts are expensive. Some expensive things are silver ornaments. Therefore, some silver ornaments are artifacts.
2. All animals are not rational. Some animals are short-lived. Therefore, some short -lived beings are not rational.
3. All crimes are punishable and some actions are punishable. So, some actions are not crimes.

b. Write the following arguments in strict syllogistic form. Identify the figure. Give reasons.

1. Herbs are used as medicine and herbs are expensive, therefore, all medicines are expensive.
2. All green vegetables are useful for health. Spinach is green vegetable. Therefore, Spinach is useful for health.

c. Identify the fallacy. Give reasons.

1. If passengers in a car do not put on the seat belt, then they have to pay fine.
2. Mr. X will do well in examinations as he used his lucky shirt and lucky pen.
3. Did you stop cheating your customers?

d. Reduce indirectly: CESARE.

0F705AFC0DCE8D92F7FC450458455171

Q.4 Question no 4 d is compulsory. Answer any (one) from question no. 4a, 4b and 4c **(12x2=24)**

a. Explain the stages of hypothetic deductive method.
b. Explain the popular notion of cause.
c. State and explain the rule of corollaries of categorical syllogism
d. Construct complex constructive dilemmas, rebut, and refute.
If the Minister of agriculture is a farmer, then export of agricultural crops will get concession in export duties and if Minister of Agriculture is Industrialist, then Agriculture sector will face many problems to export agricultural produce.

0F705AFC0DCE8D92F7FC450458455171

मराठी रुपांतर

(वेळ: २ तास) [एकूण गुण: ६०]

सूचना: 1) सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.क्र.१. एक ते दोन वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ६) (२ x ६ = १२)

अ. केवळ संविधान मध्यम पदाचे कार्य काय असते ?

ब. केवळ संविधान आकृती IV मधील मध्यम पदाची स्थिती काय असते?

क. क्रमपरिवर्तन नियमाची चिन्हांकीत रचना दया.

ड. शुद्ध लक्षितता शृंखला संवाक्याचे उदाहरण द्या.

इ. निषेधक विधी नियमाची चिन्हांकीत रचना दया.

फ. कारणांची बहुलता म्हणजे काय ?

ग. न-आकारिक तर्कदोषाची व्याख्या करा.

ह. पडताळणी म्हणजे काय?

ई. अनेकार्थी तर्कदोषाचे उदाहरण द्या.

ज. अपरोक्ष आकारान्तर करा - FESTINO.

प्र.क्र.२. टीपा लिहा: (कोणतेही २) (६ x २ = १२)

अ. वैकल्पिक युक्तिवादाचे प्रकार

ब. Respondeat Superior

क. समूहभास व विभाजन तर्कदोष

ड. बॉब ब्राउन

प्र.क्र.३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही २) (६ x २ = १२)

अ. खालील केवळ संविधानाच्या वैधतेची चाचणी करा. आकृती ओळखा. कारण दया.

१. सर्व कलाकृती महाग आहेत. काही महागड्या वस्तू म्हणजे चांदीचे दागिने. त्यामुळे काही चांदीचे दागिने हे कलाकुसरीच्या वस्तू आहेत.

२. सर्व प्राणी तर्कशुद्ध नसतात. काही प्राणी अल्पजीवी असतात. त्यामुळे काही अल्पायुषी प्राणी तर्कशुद्ध नसतात.

३. सर्व गुन्हे दंडनीय असून काही कृती दंडनीय आहेत. तर, काही कृती हे गुन्हे नाहीत.

0F705AFC0DCE8D92F7FC450458455171

ब. खालील युक्तिवाद केवळ संविधानाच्या योग्य आकारात लिहा. आकार ओळखा. कारणे दया.

१. औषधी वनस्पती औषध म्हणून वापरल्या जातात आणि औषधी वनस्पती महाग असतात, म्हणून, सर्व औषधे महाग आहेत.

२. सर्व हिरव्या भाज्या आरोग्यासाठी उपयुक्त आहेत. पालक ही हिरवी भाजी आहे. त्यामुळे पालक आरोग्यासाठी उपयुक्त ठरतो.

क. खालील तर्कदोष ओळखा. कारणे दया.

१. गाडीतील प्रवाशांनी सीट बेल्ट लावला नाही तर त्यांना दंड भरावा लागतो.

२. मिस्टर एक्स आपला लकी शर्ट आणि लकी पेन वापरत असल्याने ते परीक्षेत चांगली कामगिरी करतील.

३. तुम्ही तुमच्या ग्राहकांची फसवणूक थांबवली का?

ड. परोक्ष आकारान्तर करा -CESARE.

प्र.क्र.४. प्रश्न क्रमांक ४ ड. अनिवार्य आहे. खालीलपैकी कोणत्याही एका (४अ, ४ब, ४क.) प्रश्नाचे उत्तर लिहा. **(१२x २ = २४)**

अ. काल्पनिक नैगमनिक पद्धतीचे टप्पे स्पष्ट करा.

ब. कारणाची लोकप्रिय कल्पना स्पष्ट करा.

क. केवळ संविधानाचे कॉरोल्लरीस चे नियम सांगा व स्पष्ट करा.

ड. जटिल विधायक उभयपत्तीची रचना करा, खंडन करा:

कृषी मंत्री शेतकरी असतील तर कृषी पिकांची निर्यात होईल निर्यात शुल्कात सवलत आणि जर कृषी मंत्री उद्योगपती असतील, तर कृषी क्षेत्राला शेतीमालाची निर्यात करण्यासाठी अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागेल.

0F705AFC0DCE8D92F7FC450458455171

14/6/23

4L00214 - S4BLS Sem IV (New) / Old

57203

(2 Hours) [Total marks: 60]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.:
1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1:- Answer the following in one or two sentences (any six):- **(12)**

a. State Aristotle's Dictum and its meaning.
b. State the Rule of Material Implication. Give Symbolic form.
c. Give the Symbolic form of rule of De Morgan's Law.
d. Define the fallacy of Equivocation.
e. State any two impediments to good reasoning.
f. What is the meaning of legal maxim, 'Vis Major'?
g. State the Mill's view of cause.
h. Define direct reduction.
i. Define Hypothesis.
j. What is Crucial experiment?

Q.2:- Write short notes on any two: **(12)**

a. Modus Ponens.
b. Volunti-non-fit-injuria.
c. Fallacy of Accident and Converse Accident.
d. Bob Brown's Case.

Q.3:- Answer the following.(Any two): **(12)**

a. Test the validity of the following Categorical syllogism, Reduce it to its proper logical form.
   i) Beggars, who have no property, can receive no injustice because justice is nothing but violation of property.
   ii) The formal study of Logic is useless, for many persons who have never studied Logic can reason Shrewdly and accurately.

b. Reduce the following and construct a strict Categorical Syllogism.
   i) None but the wise are good, and none but the good are happy, therefore, none but the wise are happy.
   ii) Learned men Sometimes become mad, but as he is not learned, there is no danger to his sanity.

c. Reduce indirectly BOCARDO.

d. Identify the following, Give Reasons:
   i) Every man desires his own happiness.
      Therefore, all men desire universal happiness.
   ii) You had been leading an immoral life.
      How can you become a preacher?
   iii) Untouchability must be removed because Gandhi says so.

Q.4:- Answer question no 4(d) and any one from (a), (b) and (c): (24)

a. State and explain the rules of structure of categorical Syllogism.
b. What is Hypothesis? Elaborate on the characteristics of a hypothesis.
c. Explain the significance of scientific notion of cause in Law.
d. Construct complex constructive dilemma. Rebut and Refute it:
   If there is goodness in the heart, there will be peace, if there is hatred in the heart, there will be lack of happiness.

मराठी रुपांतर

(वेळ: २ तास) [एकूण गुण: ६०]

सूचना: 1) सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंकं पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1:- खालील प्रश्नांची एक/दोन वाक्यात उत्तरे लिहा. **(कोणतेही सहा):** (12)

अ. ॲरिस्टॉटल चा सिद्धांत सांगा. अर्थ सांगा.

ब. वास्तविक व्यंजन नियम सांगा. चिन्हांकित रूप लिहा.

क. डी मॉर्गन चा सिद्धांत सांगा. चिन्हांकित रूप लिहा.

ड. शब्दच्छलाभासाची व्याख्या करा.

य. युक्त विचारातील दोन बाधा सांगा.

फ. 'Vis Major' चा अर्थ सांगा.

ग. मिलचा कारण सिद्धांत सांगा.

ह. साक्षात आकारान्तरची व्याख्या करा.

व. सिद्धांत कल्पनेची व्याख्या करा.

ज. निर्णायक प्रयोग म्हणजे काय?

प्र.2:- संक्षिप्त टिपा लिहा. **(कोणतेही दोन):** (12)

अ. विधायक विधि.

ब. Volunti non fit - injuria.

क. यदृच्छाभास आणि विलोम यदृच्छाभास.

ड. Bob Brown ची केस.

प्र.3:- खालील प्रश्न सोडवा. **(कोणतेही दोन):** (12)

अ. युक्तिवाद केवळ संविधानात मांडा युक्तता ओळखा.

i. संपत्ती नसणाऱ्या भिक्षुकांवर अन्याय होत नाही कारण न्याय म्हणजे केवळ संपत्तीचे मालमत्तेचे उल्लंघन.

ii. तर्कशास्त्राच्या अभ्यास व्यर्थ आहे कारण तर्कशास्त्र चा अभ्यास न केलेले लोक चलाखपणे व बरोबर विचार करतात.

ब. केवल संविधानात रचना करा.

i. केवल बुद्धिमान लोक चांगले असतात व चांगले लोक आनंदी असतात म्हणून बुद्धीमान लोक असेच आनंदी असतात.

ii. काही वेळा सुशिक्षित लोक मूर्खासारखे वागतात पण तो सुशिक्षित नाही. त्याच्या शिलास धोका नाही.

क. BOCARDO चे परोक्ष आकारान्तर करा.

ड. तर्कदोष ओळखा कारणे द्या.

i. प्रत्येकास आपले सुख हवे असते म्हणून सर्वजण सर्वत्रिक आनंद इच्छितात.

ii. तू अनैतिक जीवन जगत आहेस तू उपदेशक कसा होऊ शकतोस?

iii. अस्पृश्यता नाहीशी झाली पाहिजे कारण गांधीजी असे म्हणतात.

प्र.4:- खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) प्रश्न 4 (ड) अनिवार्य असून 'अ' 'ब' 'क' पैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा: **(24)**

अ. केबल संविधानाच्या रचनेचा नियम सांगा.

ब. केवल संविधानाची व्याख्या करा. वैशिष्ट्ये सांगा.

क. वैज्ञानिक कारणाची व्याख्या करा. कायद्यातील कारणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

ड. जटिल विधायक उभयापत्तीचे रचना करा. विडंबन करा दोषाविष्करण करा.
जर हृदयात चांगलेपणा असेल तर शांती नांदेल, आणि जर हृदयात द्वेष भावना असेल तर अशांती माजेल.